

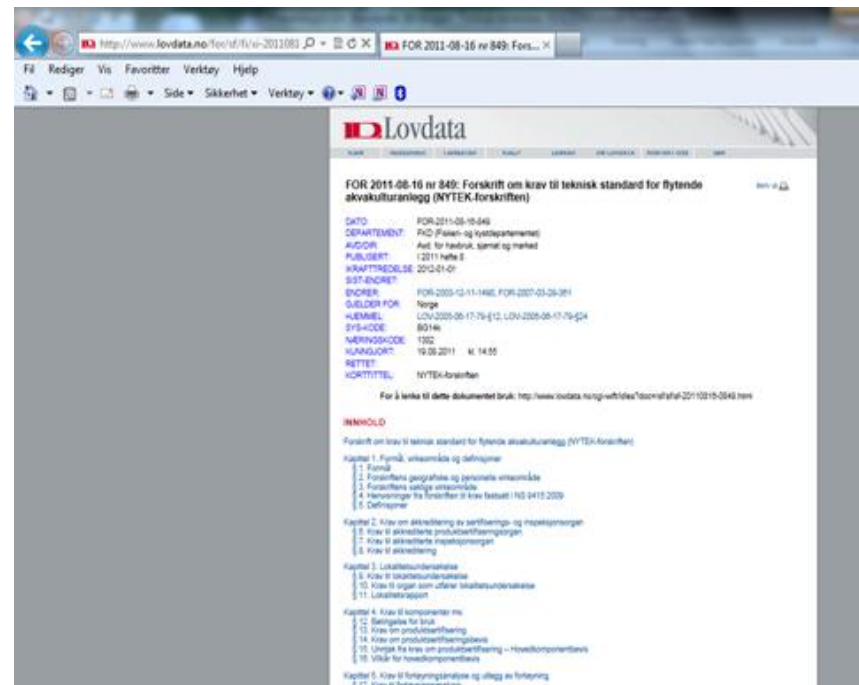
KOBLING MELLOM

NS 9415

NYTEK - FORSKRIFTEN

OG

FHL-kurs NYTEK
Bergen 2011-12-13
Bodø 2011-12-14
v/ Hilde Aarefjord og Britt Stokke Lønnaas

NS 9415

Hensikt:

- Hindre rømming av fisk fra flytende oppdrettsanlegg

Målgrupper:

- Fiskeri- og miljømyndigheter
- Utstysprodusenter
- Ingeniør- og konsulentfirmaer
- Aktører som driver samsvarsvurdering
- Oppdrettere

Kobling mellom NS 9415 og NYTEK-forskriften

Bakgrunn:

- Hvem er Standard Norge?
- Hva er en standard?
- Hvordan lages standarder?

NS 9415:

- Hvordan ble dagens versjon av standarden til?
- Hva omfatter den?
- Hva er forholdet til NYTEK-forskriften?

Standard Norge

- Privat og uavhengig medlemsorganisasjon
- Etablert i 2003
- Ca. 80 ansatte
- Utvikler standarder på de fleste områder i samfunnet
- Fastsetter årlig ca. 1200 nye Norsk Standard
- Norges medlem i CEN og ISO

NON-profit organisasjon

Finansiering:

- Inntekt fra salg av standarder (royalty)
- Statstilskudd fra NHD
- Direkte støtte fra næringslivet og andre interessenter (prosjektfinansiering)
- Andre tjenester og medlemskontingent
- Midler fra EU og EFTA

Hvorfor statlig medfinansiering?

Spesielle forhold:

- *EØS-avtalen* og *ny metode* medfører at standarder erstatter og utfyller tekniske bestemmelser og regler som tidligere ble utarbeidet av myndighetene
- Standarder benyttes til å utfylle/konkretisere europeiske direktiv, nasjonale lover og forskrifter og globale avtaler
- Med begrenset ferdigvareindustri i Norge vil utenlandske bedrifter bestemme hva norske forbrukere og arbeidstakere tilbys dersom vi ikke deltar i utarbeidelsen av standarder
- Deltakelse i standardiseringsarbeidet bidrar til kompetanseutvikling og etablering av internasjonalt nettverk

Standarder

- Beskriver
 - et produkt
 - et system
 - en arbeidsprosess
 - eller deler av disse
- er et forslag, men utelukker ikke andre løsninger
- utarbeides av interessegrupper som ønsker felles spilleregler i markedet
- er frivillig å bruke

Ulike typer standarder

- Produktstandarder (krav- og prøvingsmetoder)
- Kvalitetsstyrings- og ledelsesstandarder
- Krav til organer som skal gjøre samsvarsvurderinger (styringssystemfamilien)
- Formatstandarder for informasjonslagring og -utveksling
- Analysestandarder
- Prøvetakingsstandarder
- Terminologi

Hovedprinsipper for standardiseringsarbeidet

- **Åpenhet**
 - alle kan delta; bedrifter, myndigheter, forskningsinstitusjoner, forbrukere og arbeidstakere
- **Frivillighet**
 - basert på frivillig deltakelse fra interesserte og berørte parter
- **Konsensus**
 - siktemålet er enighet, innebærer prosess og forhandlinger

Om 2. utgave av NS 9415

- Vedtak i komité ved utvikling av 1. utgave
- Erfaringer med 1. utgave
 - Skriftlige innspill (25 sider, 56 bidrag)
 - Analyse av hendelser (RKA)
 - Spørsmålstegn ved ”gamle sannheter”
- Endringer i næringen
 - Strukturelle endringer
 - Tekniske endringer
 - Rammebetingelser og muligheter
- FoU-prosjekter:
 - SINTEF fiskeri og havbruk
 - Aquastructures
 - Barlindhaug

Revisjonsprosess

- To komiteer
 - SN/K 156 Tekniske krav til oppdrettsanlegg
 - 7 faglige underkomiteer (87 medlemmer til sammen)
 - Bredt, representativt sammensatt
 - SN/K 509 Slutføring
 - Samlet komité (20 medlemmer)
 - Bredt, representativt sammensatt
- Lang prosess, 2005 - 2009
- Utprøving og testing underveis
- To høringer
- Grunnlag for internasjonalt arbeid

Likheter: utgave 1 og 2

- Kunnskapsbaserte løsninger, basert på:
 - forskning
 - erfaringer
 - overordnet målsetning
- Tekniske løsninger tilpasset forhold på lokalitet
- Separate kapitler for hovedkomponenter
- Spesifikke tekniske krav og funksjonskrav
- Grunnlag for akkreditering og sertifisering
- Ikke unødvendig kostnadsdrivende

Endringer: utgave 1 og 2 (I)

- Risikobasert tilnærming
- Større vekt på produktdokumentasjon
- Større vekt på brukerhåndbok
- Større vekt på oppdrettsanlegget som en helhet
- Eget kapittel for last og lastvirkninger
- Felleskrav til hovedkomponenter er lagt i eget kapittel
- Vesentlige endringer i samtlige kapitler for hovedkomponenter
- Vesentlige endringer i lokalitetsvurderinger

Endringer: utgave 1 og 2 (II)

- Norske konstruksjonsstandarder erstattet med eurokodestandarder
- Lite vesentlige normative standarder tatt ut
- Større vekt på bruk av ekstrautstyr
- Krav som er irrelevant for rømming, er tatt ut
- Langt flere begreper er definert
- Utbygd metodikk for dimensjonering, ved at pålitelighetsklasser er tatt inn
- Ulykkestilstander konkretisert
- Krav til nøkkelkomponenter bedre spesifisert

Når brukes standarder?

Standarder brukes som:

- retningslinjer for krav til varer og tjenester
- regler for prøving, sertifisering og akkreditering
- spesifisering ved kjøp og salg av varer og tjenester inkludert offentlige anbud
- beskrivelser som grunnlag for oppfølging av nasjonale lover og forskrifter

Standarder og lovverk

- Norske lover og forskrifter
 - Lover og forskrifter viser til Norsk Standard på flere områder. Tradisjonelt mest utbredt innenfor bygg og landbruk. Nå også som en konsekvens av europeisk lovgivning.
- Europeisk regulering
 - Ny metode-direktivene viser til standarder som en måte å overholde de overordnede kravene på
 - Standarder spiller en nøkkelrolle for å etablere et felles europeisk marked
- WTO-regimet
 - Det forutsettes at man benytter internasjonale standarder så fremt det er mulig
 - Disse har høyere status enn nasjonale standarder

Standarder og lover/forskrifter

- likheter og ulikheter

Lover og forskrifter	Standarder
juridisk bindende	frivillig, valgmulighet
myndighetene tar bestemmelsen	privat, interesseparter, konsensus, sentrale parter
organisering, prosedyre	organisering, prosedyre
omfattende arbeid/tid, høring	omfattende arbeid/tid, høring
funksjonelt, overordnet	spesifikt, detaljert
skal og bør	skal og bør

Nytteeffekt (1)

- Kunnskap settes i system og tas i bruk
- Effektiv drift og økt lønnsomhet
- Like konkurransevilkår, kjente spilleregler og forutsigbarhet
- Hensynet til helse, miljø og sikkerhet
- Virkemiddel for å oppfylle myndighetenes regelverk
- Underlag for dokumentasjon ved tilsyn, produksjon, kjøp og salg

Nytteeffekt (2)

- Sammenlignbare data og reproduserbare metoder
- Anerkjennelse nasjonalt og internasjonalt
- Faglige nettverk nasjonalt og internasjonalt
- Standarder er ledelsesverktøy
- Kan være et sentralt og viktig virkemiddel for å nå strategiske mål
- Standardiseringen kan være brobygger mellom ulike interesseparter

Aktuelle komiteer og standardiseringsprosjekter

- SN/K 504 Dokumentasjon av laks og ørret
- SN/K 515 Landbasert akvakulturanlegg for fisk
- SN/K 532 Klimaspor for sjømat
- SN/K 535 Merking av fiskekasser
- SN/K 217 Fiskekvalitet
- SN/K 509 Flytende oppdrettsanlegg (sovende)
- Utviklingsprosjekt – f.eks. krav til kjetting
- SN/K 278 Fiskeri og akvakultur (ISO/TC 234)

ISO/TC 234

Fisheries and aquaculture

Organisering av arbeidet per 2011-12-12:

TC 234/AG 1 Fisheries and aquaculture advisory group

TC 234/WG 1 Traceability of fish products (FERDIG MED ARBEIDET)

TC 234/WG 2 Environmental monitoring of the seabed impacts from marine finfish farms (NESTEN FERDIG MED ARBEIDET)

TC 234/WG 3 Aquaculture technology (NS 9415 et av grunnlagsdokumentene)

TC 234/WG 4 Food safety for aquaculture farms

TC 234/WG 5 Marine finfish farms - Methods for sea lice surveillance

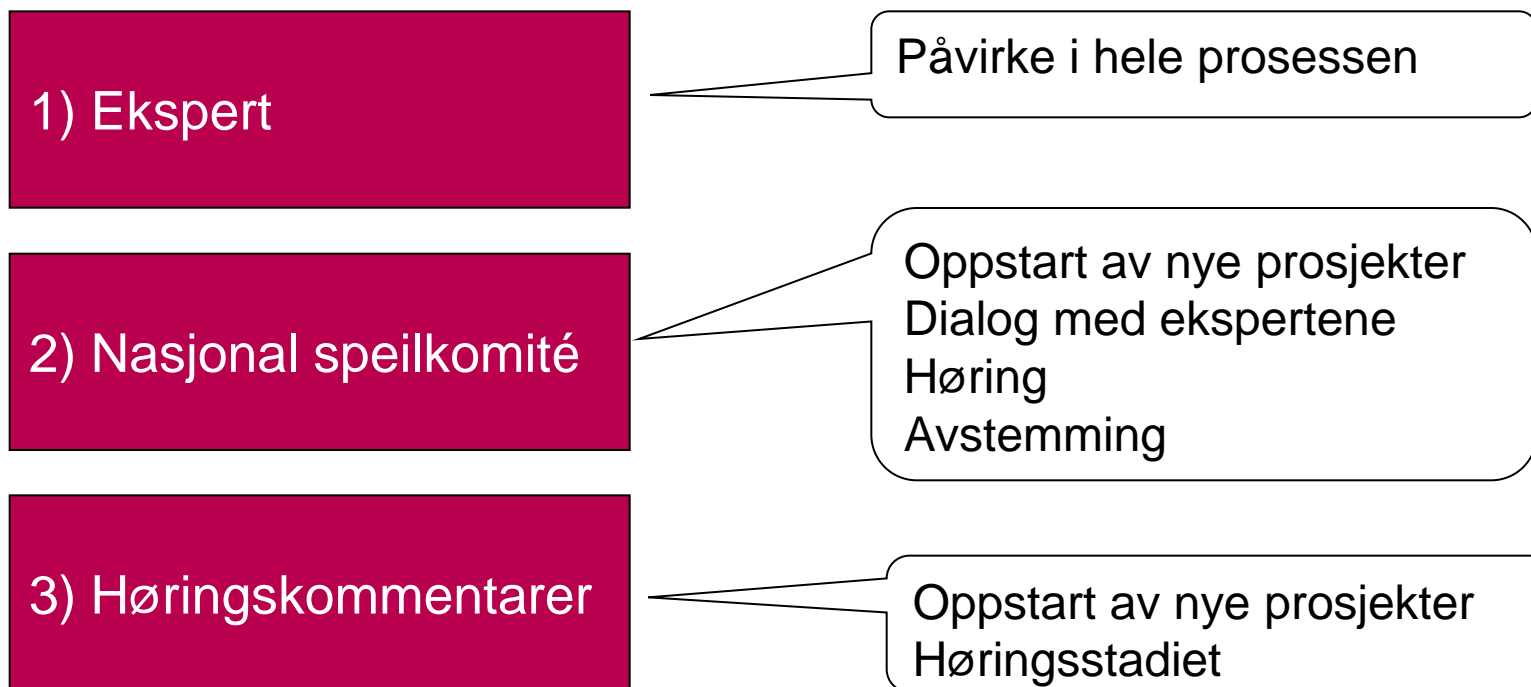
TC 234/WG 6 Calculation of FIFO (fish in fish out) and FCR (feed conversion ratio)

TC 234/WG 7 Traceability of shellfish including crustaceans and molluscs

Hvordan delta/påvirke?

Ulik påvirkningsmulighet avhengig av hvordan man velger å delta

Ønskelig med mer informasjon?
Standard Norge v/ Hilde Aarefjord

haa@standard.no

Tlf. 67 83 86 92

www.standard.no